

Špedicija

<https://www.vtsurosevac.com/moodle/course/view.php?id=25>

Predmetni nastavnik:

Dr Nebojša Vasić, prof. struk. stud.

E-mail: nebojsa.vasic@akademijakm.edu.rs

Literatura

- https://kupdf.net/download/spedicija-ftn-ns_58c5c2cfdc0d60974d339034_pdf
- M. Kilibarda, M. Andrejić i V. Pajić, *Špedicija i međunarodna logistika*, Saobraćajni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2023.

6. KARAKTER ROBE U MEĐUNARODNOM PROMETU

- Da bi se bliže shvatio pojam robe u međunarodnom prometu, njene osobenosti, potrebno je razmotriti i neka pitanja koja bliže objašnjavaju status carinske robe.
- Radi se o tako značajnim pitanjima kao što su carinsko područje, carinska linija, carinska obaveza, uticaj zabrane na tretman carinske robe i dr.

6.2. Carinska linija

- Pod carinskom linijom (carinskom crtom, granicom, međom) podrazumeva se granica, demarkaciona linija (najčešće državna) koja oivičava carinsko područje jedne države, a u isto vreme i razdvaja carinsko područje jedne od carinskog područja druge države.
- U većini slučajeva carinska linija se poklapa sa državnom granicom na kopnu, moru i graničnim rekama i jezerima, ali ima primera da se u nekim zemljama ona ne poklapa sa državnom granicom.

6.2. Carinska linija

- To je izuzetak koji je poznat kod instituta carinskih isključaka i carinskih priključaka, gde je najbolji primer za to teritorija slobodnih carinskih zona.
- Može se dogoditi, kao što je, uostalom, bio slučaj i u našem carinskom pravu (slobodna zona u Solunu), da se carinska linija, koja oivičava carinsko područje takve zone ne poklapa sa državnom granicom, jer je takva zona sa carinskog aspekta priključak, a za državu koja nema nad njom carinsku ingerenciju predstavlja isključak.
- U tom slučaju radi se o izuzetku od pravila da se carinska linija poklapa sa državnom granicom.

6.2. Carinska linija

- Pitanje određivanja carinske linije je od posebnog značaja za carinsku robu, jer u mnogim carinskim sistemima, u ovom momentu, obaveza plaćanja carine nastaje momentom njenog prelaska carinske linije.
- Od tog momenta, pored obaveze plaćanja carine, nastaje i niz drugih značajnih pitanja vezanih za utvrđivanje carinske osnovice, primenu odgovarajuće carinske stope koja je na snazi u momentu prelaska robe preko carinske linije, stavljanje robe pod režim carinskog nadzora i dr.

6.2. Carinski putevi

- Carinski putevi su oni putevi koji su, na zakonom utvrđeni način, propisani za međunarodni promet robe i transportnih sredstava.
- Carinski putevi mogu biti kopneni, vodni i vazdušni.
- Carinski putevi kopnenog transporta su putevi koji su otvoreni na graničnim prelazima naše zemlje, a čine ih železnički i drumski putevi za međunarodni saobraćaj i transport putnika, robe i motornih vozila.

6.2. Carinski putevi

- U carinske puteve vodnog transporta spadaju luke na moru i pristaništa na rekama i graničnim jezerima koji su otvoreni za međunarodni transport.
- Carinske puteve vazdušnog transporta čine pristaništa, odnosno aerodromi određeni za međunarodni vazdušni transport.
- Promet carinske robe, kao stvari koje se u carinsko područje naše zemlje uvoze, unose i izvoze ili se preko tog područja provoze, kao i promet putnika i motornih vozila može se ostvarivati samo preko carinskih puteva – odnosno prelaza preko kojih se obavlja međunarodni transport.

6.3. Carinsko područje

- Roba u međunarodnom prometu dobija karakter carinske robe tek sa prelaskom carinske linije, odnosno napuštanjem određenog carinskog područja i dolaskom u drugo carinsko područje.
- Nad takvom robom se, tom prilikom, preduzimaju odgovarajuće mere carinskog nadzora u cilju njenog obezbeđenja da se pre sprovođenja postupka, odnosno carinjenja ne bi našla u slobodnom prometu, a bez naplate carine.
- Carinsko područje jedne države je ono područje, teritorija na kojoj se jedinstveno sporovode instituti, instrumenti i mere carinskog sistema te zemlje (odnosno sprovode mere carinskog suvereniteta te zemlje).

6.3. Carinsko područje

- Po pravilu carinsko područje se poklapa sa državnom teritorijom jedne zemlje na kojoj se primenjuje zakonodavna, sudska i izvršna vlast.
- Carinsko područje naše zemlje obuhvata teritoriju naše zemlje.
- Ono je ograničeno carinskom linijom koja je istovetna sa državnom granicom naše zemlje.
- Carinsku liniju na kopnu čini državna granica koja je vidno obeležena.
- Granična, odnosno carinska linija na graničnim rekama ide sredinom matice, a na graničnim jezerima na način utvrđen od strane država koje se graniče sa tim jezerom.
- Nešto je složenije utvrđivanje granične linije na moru.

6.4. Carinski pogranični pojas

- Svaka država autonomno određuje deo područja na granici na kome važe posebne mere carinskog nadzora i carinskog postupka, zavisno od ekonomskih i političkih interesa prema susednim zemljama.
- Taj pojas naziva se carinski pogranični pojas.
- Carinski pogranični pojas je deo carinskog područja uz granicu čiju površinu i širinu svaka država autonomno određuje i za koji propisuje posebne mere carinskog nadzora.

6.4. Carinski pogranični pojas

- Odredbama važećeg Carinskog zakona regulisano je da carinski pogranični pojas na kopnu obuhvata deo carinskog područja naše zemlje u širini do 15 km od carinske linije u dubinu teritorije naše zemlje.
- Isto pravilo primenjuje se i kad carinska linija prolazi graničnom rekam.
- Carinsko pogranični pojas na graničnim jezerima obuhvata deo carinskog područja naše zemlje od carinske linije na jezeru i do 5 km kopna od obale jezera.

6.5. Carinska obaveza i carinski obveznik

6.5.1. Carinska obaveza

- Pitanje carinske obaveze i carinskog obveznika je značajno i usko vezano za institut carinske robe.
- Naime, postoje vlasnici carinske robe, čuvari, držaoci koji ih “premeću” preko carinske linije i tim momentom za takva lica (carinske obveznike) nastaje i određena carinska obaveza, koja se svodi na plaćanje carine i drugih dažbina ili davanja, pod određenim uslovima, oslobađanja od plaćanja carine.
- U vezi sa carinskom obavezom, kao značajna pitanja nameću se: podložnost plaćanju carine, nastanak i prestanak obaveze plaćanja carine.

6.5.1.1. Podložnost plaćanju carine

- Opšte prihvaćeno pravilo u carinskim sistemima niza zemalja je da se na robu koja se uvozi u carinsko područje jedne zemlje sprovodi odgovarajući postupak u vezi sa naplatom uvozne carine.
- Provozne (tranzitne) carine danas se ne naplaćuju kod najvećeg broja zemalja, odnosno kod onih zemalja koje su ratifikovale Barselonsku konvenciju o slobodi tranzita (donetu još 1921. god).
- Roba koja se izvozi može biti ređe podložna naplati izvoznih carina, i to se primenjuje samo u situacijama kada se želi, kod zemlje izvoznice, smanjiti izvoz te robe.
- Kod nas je Carinskim zakonom predviđeno da plaćanju carine ne podleže roba koja se izvozi iz carinskog područja naše zemlje, sem ako u carinskoj tarifi nije drugačije određeno.

6.5.1.1. Podložnost plaćanju carine

- Međutim, ima nekih roba za koje ne nastaje obaveza plaćanja carine, ali pod uslovom da je to predviđeno zakonom (na primer, vraćena neprodana roba, privremeno izvežena roba, štampani materijali iz oblasti nauke, kulture, prosvete i sl.).
- Za sve iznete slučajeve, kada ne nastaje obaveza plaćanja carine, ne znači da takva carinska roba ne podleže odgovarajućim merama carinskog nadzora.

6.5.1.2. Nastanak i prestanak carinske obaveze

- Nastanak carinske obaveze odnosno obaveze plaćanja carine za robu vezuje se najčešće za momenat fizičkog prelaska robe preko carinske linije.
- Ovo praktično znači da će se određena roba cariniti uz primenu onih carinskih propisa koji su na snazi baš u momentu njenog prelaska preko carinske linije.
- Znači, primeniće se ona carinska stopa, onaj carinski propis i sl. pri njenom carinjenju koji su važili u momentu prelaska robe preko carinske linije.
- Potrebno je naglasiti da pored navedenog kriterijuma - momenat fizičkog prelaska robe preko carinske linije, danas postoje i drugi kriterijumi, koji se u praksi manje primenjuju, kao što su: dan podnošenja carinske deklaracije, dan plaćanja carinskih dažbina i dan podizanja robe ispod carinskog nadzora.

6.5.1.2. Nastanak i prestanak carinske obaveze

- Prestanak carinske obaveze je mahom vezan za uništenje carinske robe dok se ova nalazi pod carinskim nadzorom.
- To bliže znači da prestaje i obaveza plaćanja carine za uništenu carinsku robu koja se nalazi pod carinskim nadzorom.

6.5.2. Carinski obveznik

- Carinski obveznik je lice (fizičko ili pravno) koje je dužno da plati carinu kojom je roba opterećena.
- To su ona lica koja su po carinskim propisima dužna da u određenom carinskom postupku podnesu odgovarajuću dokumentaciju radi carinjenja.
- Prevozna isprava je najbolji pokazatelj carinskog obveznika, jer se na njoj uvek nalazi ime lica, bilo fizičkog ili pravnog, kojem se roba upućuje, kada se radi o uvozu robe.
- Kada je reč o izvozu carinske robe, carinski obveznik je lice koje robu izvozi.

6.6. Carinska roba

- Carinska roba su sve stvari koje se u carinsko područje uvoze, odnosno unose ili primaju i koje se iz tog područja izvoze, odnosno iznose ili šalju, ili se preko tog područja provoze, odnosno pronose.
- Znači, svaka roba koja se kupuje i prodaje u međunarodnim razmerama, transportuje iz jedne zemlje u drugu, odnosno koja prelazi carinsku liniju, na kojoj se sprovode određene mere carinskog nadzora i koja se carini, može se smatrati carinskom robom.

6.6. Carinska roba

- Ako se kao kriterijum za podelu carinske robe uzme kretanje robe preko carinske linije, onda ona može biti uvozna, izvozna ili provozna carinska roba.
- Uvozna carinska roba je ona roba inostranog porekla koja se u carinsko područje uvozi.
- Uvozna carinska roba ima ovakav tretman od momenta prelaska carinske linije do okončavanja carinskog postupka i njenog izuzimanja iz carinarnice, tj. sticanja karaktera nacionalizovane robe, odnosno njenog vraćanja u inostranstvo, ako je u pitanju privremeni uvoz carinske robe.

6.6. Carinska roba

- Roba koja se iz carinskog područja naše zemlje izvozi u inostranstvo, smatra se izvoznom carinskom robom.
- Carinski tretman izvozne robe nastaje od momenta pokretanja postupka izvoznog carinjenja, do trenutka prelaska robe preko carinske linije.
- Za sve to vreme izvozna roba se nalazi pod carinskim nadzorom, tako da je isključena mogućnost korišćenja ove robe.

6.6. Carinska roba

- Roba inostranog porekla koja tranzitira preko carinskog područja naše zemlje za neku stranu državu, naziva se provoznom carinskom robom.
- Provozna roba se, od momenta prelaska carinske linije naše zemlje na ulazu, do momenta prelaska carinske linije na izlazu iz carinskog područja naše zemlje, nalazi pod carinskim nadzorom.
- U cilju obezbeđenja da će provozna roba sigurno napustiti carinsko područje naše zemlje, propisan je postupak polaganja obezbeđenja putem određenih garancija špeditera*.

* Kada se koristi TIR karnet nema potrebe za depozitom (garancijom) na granicama tranzitnih država.

6.7. Carinska vrednost robe (**carinski dug**)

- Carinska vrednost robe je transakcijska (fakturna) vrednost, odnosno stvarno plaćena cena ili cena koja treba da se plati za robu kada se ona prodaje za izvoz u Republiku Srbiju, prilagođena, po potrebi (član 52, Carinski zakon).
- Carinska vrednost robe, odnosno iznos vrednosti iz fakture predstavlja najznačajniji element prilikom utvrđivanja **carinske osnovice*** za **obračun carinskog duga**.

*carinska osnovica = carinska vrednost??? (u Carinskom zakonu se ne pominje carinska osnovica, već samo carinska vrednost, čime se ova „priča“ komplikuje).

6.7. Carinska vrednost robe (**carinski dug**)

- Carinskim zakonom se izričito navode troškovi koji se **pridodaju vrednosti robe pri formiranju carinske osnovice**, a naročito:
 - troškovi prevoza i dopreme robe,
 - troškovi transportnog osiguranja,
 - posredničke i komisione provizije,
 - troškovi pribavljanja dokumentacije,
 - troškovi ambalaže,
 - dažbine i prevozne takse.

6.7.1. Troškovi prevoza i dopreme robe

- Treba imati u vidu da se izrazom “transportni troškovi” ne obuhvataju svi troškovi koji nastaju u vezi sa upućivanjem robe kupcu od strane prodavca.
- Naime, svi troškovi, koji se jednim imenom mogu nazvati TPS troškovi (transportno – pretovarno – skladišni), a koji nastaju pri transportu i dopremi carinske robe kupcu do luke ili mesta ulaska robe u zemlju uvoza, u sistemu carinskog vrednovanja zasnovanom na paritetu fco – granica, odnosno CIF luka, uključuju se u carinsku osnovicu.

6.7.2. Troškovi transportnog osiguranja

- U carinsku osnovicu se uračunavaju samo oni troškovi osiguranja koji se odnose na obezbeđenje robe pri transportu do mesta ulaska robe u carinsko područje zemlje uvoza (fco državna granica), odnosno do odredišne luke ili pristaništa u našoj zemlji – primena CIF klauzule.
- Kada osiguranje nije ugovoreno, u carinsku osnovicu se uključuju prosečni troškovi na ime osiguranja koji odgovaraju određenoj vrsti prevoza (takve ili slične robe) u redovnom transportu.

6.7.3. Posredničke i komisione provizije

- Cena robe koja se prodaje preko posrednika skoro je uvek veća za iznos posredničke provizije.
- Iz tih razloga, naknada u vidu posredničke provizije (bilo nezavisnog posrednika ili posrednika kupca/prodavca, kao što je npr. agent, špediter, broker, komisionar i dr.) uključuje se u carinsku vrednost.
- Ona se, najčešće, obračunava u određenom procentu od prodajne cene.

6.7.4. Troškovi pribavljanja dokumentacije

- Međunarodnim ugovorom o kupovini i prodaji robe često se predviđa kvalitativno-kvantitativni prijem robe u mestu kupca od strane ovlašćene organizacije, gde je ugovorom predviđena određena tolerancija u pogledu kvantiteta i kvaliteta.
- Troškovi ovog ispitivanja, odnosno kvalitativno-kvantitativnog prijema nisu zanemarljivi kada se radi o formiranju carinske osnovice pa se zato u nju uključuju bez obzira koja ih strana – ugovornica snosi (prodavac ili kupac) i da li nastaju u zemlji ili inostranstvu.
- Naime, ovi troškovi nastaju u vezi sa robom i doprinose formiranju njene konačne cene, pa se stoga uključuju u carinsku osnovicu.

6.7.5. Troškovi ambalaže

- U carinsku osnovicu se uračunavaju i troškovi uobičajene ambalaže, bilo unutrašnje ili spoljne, koja ima funkciju zaštite robe u transportu, a ima karakter uobičajene, standardne ambalaže (na primer: vreće, sanduci, burad, kartonske kutije i sl.).
- S tim u vezi potrebno je istaći da se troškovi i vrednost neuobičajene ambalaže ne uključuju u carinsku vrednost robe, već se carine odvojeno i takvoj se ambalaži posebno iskazuje carinska vrednost (na primer: koferi, kutije od plemenitog metala, kožne torbe i dr.).

6.7.6. Dažbine i prevozne takse

- Često se događa da kupljena roba u inostranstvu bude opterećena izvesnim dažbinama (prevoznim taksama, porezom na promet i sl.) još van carinskog područja zemlje opredeljenja.
- Takva fiskalna opterećenja u vezi sa robom uključuju se u carinsku vrednost uvezene robe, sem ako se ovakve dažbine vraćaju izvozniku.

6.8. Prijavljivanje carinske robe

- Zakonska je obaveza, iz čega proističu i određene posledice, da se carinska roba mora prijaviti carinarnici.
- Sva roba koja se uvozi, izvozi ili provози preko carinske linije, odnosno koja se unosi ili iznosi iz slobodne ili carinske zone ili iz slobodne carinske prodavnice, mora se prijaviti graničnoj, odnosno drugoj nadležnoj carinarnici, po postupku i na način koji je propisan odredbama Carinskog zakona ili propisima donesenim na osnovu njega.

6.9. Carinski nadzor

- Carinski nadzor nad carinskom robom je veoma značajna obaveza carinskih organa.
- Obaveza sprovođenja mera carinskog nadzora nad robom koja se uvozi, izvozi ili preko carinskog područja naše zemlje provози, nastaje prelaskom robe preko carinske linije, a traje dok se ne okonča carinski postupak, odnosno ne završi postupak carinjenja i roba preuzme iz nadležne carinarnice ili dok roba ne istupi iz carinskog područja naše zemlje.

6.9. Carinski nadzor

- Carinskom robom se ne može slobodno raspolagati dok se nad njom ne sprovede odgovarajući carinski postupak u vezi sa carinjenjem, i na taj način uvezena roba, iako u vlasništvu uvoznika, ne može se podići ispod carinskog nadzora.
- Da bi se sprečilo neovlašćeno, nezakonito postupanje sa carinskom robom, kao i da bi se u određenom vremenskom periodu obezbedila njena istovetnost, utvrđene su određene mere carinskog nadzora.

6.9. Carinski nadzor

- Mere carinskog nadzora koje se primenjuju u carinskom postupku mogu biti sprovedene neposrednim angažovanjem carinskog radnika ili pak posredno.
- Neposredan (direktan) carinski nadzor pretpostavlja fizičko prisustvo carinskog organa koji obavlja carinski nadzor:
 - čuvanje, a po potrebi i pregled carinske robe;
 - pregled, a po potrebi i pretres prevoznih sredstava;
 - sprovođenje robe i prevoznih sredstava i
 - pregled ličnog prtljaga, a po potrebi i lični pretres putnika itd.

6.9. Carinski nadzor

- Pod posrednim (indirektnim) merama carinskog nadzora podrazumevaju se one mere kojima se carinska roba obezbeđuje stavljanjem carinskih obeležja na robu i prevozna sredstva (dosta se koristi).
- Carinskim obeležjima nazivaju se propisom utvrđeni spoljni znaci kojima se carinska roba obeležava, da bi se od momenta stavljanja robe pod carinski nadzor do okončanja carinskog postupka, obezbedilo od neovlašćenog postupanje sa carinskom robom i njena istovetnost.
- Vrsta carinskog obeležja koje će biti korišćeno zavisi od vrste robe, odnosno prevoznog sredstva, oblika, odnosno režima uvoza i dr.
- Carinska obeležja* su carinska plomba, otisci carinskog žiga ili carinskog pečata i nalepnica. Kao carinsko obeležje smatra se i opis robe, overen od carinskog organa, koji se upotrebljava ako se na carinsku robu ne mogu staviti carinska obeležja.

* Prema Pravilniku o izmenama Pravilnika o carinskim obeležjima, koji je objavljen 23. jula u Službenom glasniku (br 74/2021), a stupio na snagu 31. jula 2021, **elektronski lokatori** obrisani su sa spiska carinskih obeležja.

6.10. Smeštaj carinske robe

- Smeštaj carinske robe ima poseban značaj za pravilnu primenu propisa u carinskom postupku.
- Smeštaj carinske robe i carinski nadzor nad tom robom treba da obezbede nesporno utvrđivanje bitnih činjenica o robi (vrsta, količina i vrednost), ali i da spreče neovlašćeno raspolaganje tom robom.
- Carinski organi su obavezni da carinsku robu drže pod carinskim nadzorom od momenta prelaska carinske linije do okončanja carinskog postupka i puštanja u slobodan promet, odnosno izlaska ove robe iz carinskog područja naše zemlje.

6.10. Smeštaj carinske robe

- Carinskim zakonom i propisima donetim na osnovu njega precizno je definisano gde se i pod kojim uslovima može držati roba pod carinskim nadzorom.
- Carinska roba može se smestiti u:
 - železničko – carinske magacine;
 - carinska skladišta;
 - carinska smestišta;
 - konsignaciona skladišta;
 - specijalizovana skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje;
 - centralna skladišta;
 - slobodne carinske prodavnice;
 - druge prostorije i prostore;
 - slobodne zone i carinske zone i
 - prostorije u kojima se održavaju međunarodni sajmovi i izložbe.

6.10. Smeštaj carinske robe

- Vlada propisuje postupak i bliže uslove za otvaranje zakonom propisanih objekata za smeštaj carinske robe pod carinskim nadzorom, način vođenja evidencije, zatim sprovođenje mera carinskog nadzora nad robom kao i poseban postupak carinjenja robe smeštene u konsignacionim skladištima i dr.
- Rokovi ležanja carinske robe koja se uvozi u carinsko područje naše zemlje su takođe propisani.

6.10.1. Železničko-carinski magacin

- Železničko-carinski magacin je zatvorena prostorija koja služi za smeštaj carinske robe koja se prevozi u železničkom saobraćaju.
- Prostorije za ovu namenu određuje železnička stanica u saglasnosti sa carinarnicom.
- Za otvaranje železničko–carinskog magacina potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.
- Carinska roba smeštena u železničko–carinski magacin na osnovu Carinske isprave za prijavljivanje robe, odnosno Jedinstvene carinske isprave.

6.10.1. Železničko-carinski magacin

- Roba smeštena u železničko–carinskom magacinu može se podići:
 - po izvršenom carinjenju;
 - po rešenju carinarnice, ako po zahtevu stranke, odobri smeštaj te robe na neko drugo mesto ili
 - ako se roba vraća u inostranstvo.

6.10.2. Carinsko skladište

- Sam naziv carinsko skladište dovoljno jasno govori o nameni i vrsti ovog prostora za smeštaj robe pod carinski nadzor.
- Znači, carinsko skladište je zatvorena prostorija ili ograđeni pokriveni prostor, namenjen za smeštaj carinske robe, koji koristi i kojim upravlja preduzeće ili drugo pravno lice čiji je predmet poslovanja uskladištenje robe.

6.10.2. Carinsko skladište

- Pošto se radi o pravnom licu koje je registrovano za delatnost uskladištenja robe, razume se da u carinsko skladište može biti smeštena uvozna neocarinjena roba, domaća roba, domaća roba ocarinjena za izvoz i roba koja se preko carinskog područja naše zemlje provози.
- Za otvaranje carinskog skladišta potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.

6.10.2. Carinsko skladište

- Carinsko skladište mora biti vidno obeleženo tablom sa natpisom “carinsko skladište” i nazivom držaoca.
- Carinarnica može odrediti da svaki ulaz u carinsko skladište mora biti pod neposrednim carinskim nadzorom.

6.10.3. Carinsko smestište

- Carinsko smestište je zatvorena prostorija ili ograđen, pokriven ili nepokriven prostor koji preduzeću ili drugom pravnom licu služi za smeštaj njegove uvozne neocarinjene robe.
- U praksi se u carinskom smestištu čuvaju sirovine, reprodukcioni materijal i rezervni delovi proizvodnih preduzeća, korisnika uvezene robe.
- Propisima je utvrđen postupak otvaranja i rada carinskog smestišta.
- Nadležna carinarnica, po obavljenoj proceduri daje odobrenje za otvaranje carinskog smestišta.

6.10.4. Konsignaciono skladište

- Konsignaciono skladište je zatvorena prostorija ili ograđeni pokriveni ili nepokriveni prostor, koje otvara preduzeće ili neko drugo pravno lice, registrovano za spoljnotrgovinski promet, radi smeštaja uvozne carinske robe u svojini stranih firmi sa kojima je zaključilo ugovor o konsignacionoj prodaji robe na domaćem tržištu.

6.10.4. Konsignaciono skladište

- Procedura otvaranja konsignacionog skladišta je takođe precizno propisima regulisana.
- Tako, na zahtev držaoca konsignacionog skladišta, ukoliko su te prostorije i prostori podesni za smeštaj carinske robe, kao i da su obezbeđeni uslovi za sprovođenje mera carinskog nadzora, nadležna carinarnica izdaje odobrenje i to posebno za svaku stranu firmu, čije proizvod po zaključenom ugovoru držalac skladišta prodaje.

6.10.4. Konsignaciono skladište

- Držalac konsignacionog skladišta može u istoj zgradi, odnosno prostoriji držati robu koja je svojina više stranih firmi s kojima je zaključio ugovore o konsignacionoj prodaji, ako je roba odvojeno smeštena i ako se evidencija o robi vodi posebno, za svaku pojedinu stranu firmu.
- Roba koja je prispela iz inostranstva radi smeštaja u konsignaciono skladište može se prethodno smestiti u carinsko skladište, carinsko smestište, železničko-carinski magacin i slobodnu, odnosno carinsku zonu.

6.10.4. Konsignaciono skladište

- Za smeštaj robe u konsignaciono skladište, držalac skladišta podnosi carinarnici Jedinstvenu carinsku ispravu za smeštaj robe sa propisanim ispravama.
- Prodaja robe iz konsignacionog skladišta vrši se preko Jedinstvene carinske isprave koju carinarnici podnosi držalac konsignacionog skladišta, u roku od 15 dana od dana preuzimanja robe sa konsignacionog skladišta, uz pregled propisanih isprava.

6.10.5. Specijalizovano skladište strane robe i robe domaće proizvodnje

- Specijalizovana skladišta strane i robe domaće proizvodnje služe za snabdevanje stranih prevoznih sredstava (strani brodovi, strane jahte, strani plovni objekti na opravci u domaćim brodogradilištima, strani vazduhoplovi na domaćim aerodromima i domaći brodovi i vazduhoplovi koji saobraćaju sa inostranstvom).
- Postupak otvaranja ovih skladišta je zakonom i pratećim propisima precizno regulisan.

6.10.5. Specijalizovano skladište strane robe i robe domaće proizvodnje

- U specijalizovano skladište strane robe i robe domaće proizvodnje može se smeštati domaća roba i uvozna carinska roba u svojini stranih lica namenjena snabdevanju stranih prevoznih sredstava.

6.10.6. Centralno skladište

- Centralno skladište je zatvorena prostorija koja služi preduzeću ili drugom pravnom licu, registrovanom kod nadležnog privrednog suda za držanje slobodne carinske prodavnice, za smeštaj robe namenjene za prodaju u slobodnoj carinskoj prodavnici.
- Strana roba se iz konsignacionog skladišta ili specijalizovanog skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje upućuje u slobodnu carinsku prodavnicu sa Jedinstvenom carinskom ispravom.

6.10.7. Slobodna carinska prodavnica

- Slobodne carinske prodavnice otvaraju se po pravilu na graničnim prelazima, odnosno u međunarodnim vazdušnim pristaništima ili međunarodnim lukama ili rečnim graničnim pristaništima.

6.10.7. Slobodna carinska prodavnica

- U slobodnim carinskim prodavnicama roba se može prodavati (bez plaćanja carine i PDV-a):
 - na vazduhoplovnom pristaništu, putnicima koji odlaze u inostranstvo, posle obavljene carinske kontrole, a putnicima koji dolaze u našu zemlju i putnicima u provozu, pre obavljanja carinske kontrole,
 - u lukama i pristaništima, putnicima koji odlaze u inostranstvo, posle obavljene carinske kontrole, a putnicima koji dolaze u našu zemlju i putnicima u provozu preko carinskog područja naše zemlje, pre obavljanje carinske kontrole,
 - na graničnim prelazima, putnicima koji odlaze u inostranstvo, posle obavljene carinske kontrole, a putnicima koji dolaze u našu zemlju, pre carinske kontrole.

6.10.8. Druge prostorije i prostori

- Carinski zakon je, imajući u vidu ekonomske interese privrede, kao i ekonomičnije čuvanje robe pod carinskim nadzorom, fleksibilno rešio pitanje nadzora nad robom, smeštajem u druge prostorije i prostore.
- Po pravilu, to su prostorije i prostori uvoznika ili korisnika carinske robe za koje ne treba sprovesti klasičnu proceduru odobravanja korišćenja prostorija za smeštaj robe od strane carinarnice.

6.10.9. Slobodne i carinske zone

- Slobodne zone predviđene su Zakonom o slobodnim zonama, kao mesto gde se pod posebnim carinskim režimom obavlja proizvodni proces.
- Samim tim, osnovna karakteristika ovih zona je da se formiraju radi obavljanja procesa proizvodnje robe.
- Slobodne zone se mogu otvarati i držati u lukama i pristaništima, otvorenim za međunarodni saobraćaj, na vazduhoplovnim pristaništima, na magistralnim putevima, industriskim i trgovačkim centrima itd.

6.10.9. Slobodne i carinske zone

- Poslovanjem u slobodnim zonama, investitoru se obezbeđuju specijalne olakšice i povlašćeni poreski režim (**oslobađanje od PDV-a i carine na uvoz sirovina i materijala namenjenim proizvodnji robe za izvoz, mašina, opreme i građevinskog materijala**).
- Uvoz i izvoz robe u zonu je neograničen.
- Roba koja se iz zone uveze na domaće tržište podleže režimu uvoza strane robe, tj. sprovodi se postupak carinjenja.

6.10.9. Slobodne i carinske zone

- Carinske zone su predviđene u Carinskom zakonu kao prostori pod carinskim nadzorom koji se mogu otvarati u pomorskoj luci, vazdušnom ili rečnom pristaništu, otvorenim za međunarodni saobraćaj i robno– transportnom centru.
- Osnovna razlika između slobodnih i carinskih zona je u tome, što se carinske zone mogu koristiti isključivo za skladištenje uvozne neocarinjene robe, robe namenjene izvozu i izvozno ocarinjene robe, dok se nikakve proizvodne operacije ne mogu obavljati nad tom robom.

6.10.9. Slobodne i carinske zone

HVALA.